

Reykjavíkurborg

Reykjavík, 4. desember 2025.

Umsögn Mannréttindastofnunar Íslands um stefnu um fjölmeningarborgina Reykjavík.

Mannréttindastofnun Íslands fagnar þeirri fyrirætlun Reykjavíkurborgar að setja sér heildstæða stefnu í málefnum innflytjenda, flóttafólks og umsækjenda um alþjóðlega vernd. Tekur stefnan við af fyrri stefnu sama efnis sem gilti árin 2018 til 2022 og byggir á umfangsmikilli vinnu stýrihóps um stefnumótun fjölmeningarborgarinnar Reykjavíkur.

Að mati Mannréttindastofnunar er stefnan afar vel unnin, og byggir á góðum grunni þar sem stýrihópnum voru falin umfangsmikil viðfangsefni sem meðal annars fólust í greiningu á stöðu innflytjenda í borginni og samráði við hagaðila auk þess að taka mið af ýmsum þáttum svo sem mannréttindastefnu borgarinnar og áherslum í verkefninu Fjölmeningarborgir. Stofnunin fagnar og þeirri grundvallarnálgun að málefni Reykvíkinga af erlendum uppruna eru ekki sérverkefni heldur koma öllum við í borgarkerfinu enda telur stofnunin mikilvægt að áhersla sé lögð á að þó svo að taka þurfi tillit til sérstöðu íbúa borgarinnar af erlendum uppruna þá skilur ekkert þá frá öðrum íbúum borgarinnar. Í grunninn erum við manneskjur, eins misjafnar og við erum margar.

Mannréttindastofnun telur og jákvætt að markvisst skuli stefnt að því að ráða fleiri einstaklinga af erlendum uppruna í ábyrgðarstörf. Það er lykillinn að þátttöku innflytjenda í samfélaginu og inngildingu að fullorðnir og börn af erlendum uppruna geti endurspeglad sig í þeim fyrirmyndum sem til staðar eru og skilji að þjónusta borgarinnar er fyrir alla íbúa hennar. Fólk hefur ætíð ríka tilhneigingu til að spegla sig, bæði í ráðningum og þegar þjónusta er veitt.

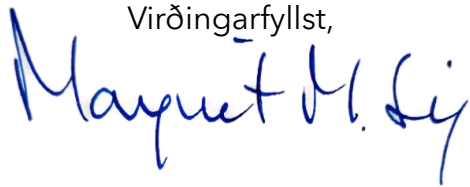
Innflytjendur eiga oft undir högg að sækja þar sem þeir, oft og tíðum, þekkja ekki réttindi sín og skyldur, hafa mestan part aðeins aðgang að láglaunastörfum og eru því oft í viðkvæmri stöðu og eiga á hættu ýmiss konar misnotkun og hagnýtingu. Ef þeir reyna að leita réttar síns er þeim erfitt um vik af framangreindum ástæðum. Til skamms tíma sá Mannréttindaskrifstofa Íslands um ókeypis lögfræðiráðgjöf fyrir innflytjendur með túlki ef á þurfti að halda. Var ráðgjöfin veitt á grundvelli samstarfssamnings við félags- og vinnumarkaðsráðuneytið en eftir að skrifstofan hætti störfum er ekki lengur völ á slíkri þjónustu.

Á árum áður stóð Reykjavíkurborg fyrir lögfræðiráðgjöf fyrir innflytjendur í gegnum framlag sitt til Alþjóðahúss og síðar með samningi við Mannréttindaskrifstofu Íslands. Mannréttindastofnun hvetur borgina til að taka upp ráðgjöf við innflytjendur að nýju eða að beita sér fyrir því að hún verði í boði á landsvísu.

Mannréttindastofnun telur og mikilvægt að borgin sé leiðandi í umræðunni um mannréttindi og innflytjendur einkum vegna þeirrar neikvæðu umræðu sem orðið hefur vart við undanfarið varðandi innflytjendur og flóttamenn, jafnt innanlands sem og á alþjóðavísu.

Að lokum bendir Mannréttindastofnun á að hlutverk hennar er meðal annars að vera opinberum aðilum til ráðgjafar um eflingu og vernd mannréttinda og er stofnunin því reiðubúin í frekara samtal og samráð um málefni sem varða mannréttindi með einum eða öðrum hætti.

Virðingarfyllst,

Margrét María Sigurðardóttir,
framkvæmdastjóri Mannréttindastofnunar Íslands